

LOFRA

Partida del terme de Sóller (Mallorca). Comprèn tota la part alta de la gran barrancada coneguda per *Es Barranc*. En el centre hi ha l'elevat i cònic Puig de Lofra, d'uns 1060 m. alt. (XII, 118; 123), pron. *lɔfrə* AlCM (que li dona la grafia *L'Ofre*)

HOMÒNIMS I PARÒNIMS

Alcheria Delboffra, en el terme de Sineu o de les muntanyes (*Rept. Mall.*, 36), potser el mateix lloc, vist que no estaven llavors ben fixades les demarcacions.

L'Ófra i *La Ófra*, partida del terme de Callosa d'En Sarrià (Marina Val.) (XXXIV, 183,19).

L'Ófra, partida del terme de Castelló de les Geres (Vall d'Albaida) (XXXII, 157.15),

La Ófra, partida del Fondó de les Neus (Valls del Vinalopó) (XXXVI, 83.5) és una Serra de *la ófra* (comunicació de la Prof. M.J. Navarro, oct. 1995).

Amb aglutinació de la prep. *en* locativa:

Nofre, pda. del te. de Rellu (Marina Val.) (XXXV, 145.3).

Na Nofra, puig rodó d'Eivissa que es veu des de mar. (LI, 86.12; 85.30)

L'Alcòfra, partida del terme de Cocentaina (XXXIV, 13.22), probablement del mateix origen, perquè el *h* aràbic de vegades fou imitat com *k*- (veg. art. *Calaf*).

També pot venir del mateix origen el nom de l'«alqueria de *Llufres*» que indicaven en l'enq. de Polinyà (Rib.B. del Xúquer) suposant que sigui alqueria vella, provinent de l'àr. *al-ḥufra* 'la clotada' > *alufra* posat després en plural.

ETIM. De l'àrab comú *ḥufra* 'fossa, vall pregon, clotada' (*RMA. ḥufra, ḥafir* «fossa, vallum, vallatum» 397, 88, 62a) «hoyo, hoyo» *PALc*.

LOIA, Loaian, Leó

Apleguem ací una sèrie de noms valencians i mallorquins, provinents de derivats de l'àrab 'aln 'font, ullal d'aigua'.

1) *Lòia*, partida i fonteta (XXXII, 184.3) o Font de~, te. Lorxa (185.15), en la part més rústica i muntanyosa del terme, a la ratlla de Vilallonga, entre això i *El Tret*. Encara que la *GGRV* (948) posa *Oya* en una llista de pdes. d'aquest terme, és clar que no hi ha aquí un article català perquè *boya* no és cap mot viu en el país; i fins si fos un manlleu del castellà els llauradors l'haurien canviat en *foia*.

D'acord amb la naturalesa del lloc, és visible que ve de l'àr. *al-ʿuayān* 'la fonteta', dim. de l'àr. 'ain; cf. 'uēyen «fuente pequeña» en el parlar granadí de *PALc*. (326b29), però en el vulgar de València, la fortíssima gutural 'c, obrint desmesuradament les vocals i velaritzant-les, en feia *aloāyan*, contret en

alòian pels nostres repobladors;, i en un temps en què encara es vacil·lava entre *hòmens* /*homes*, *màrgens* /*marges*, el nom es fixà en la forma *a lòia*, tal com *tånden -ens* es tornà *tanda*.

2) *Loayan Exarquia*, nom d'un antic rafal mallorquí, prop d'Inca: «rahal *Loayan exarquia*», en te. d'Inca (*Rep. Mall.* 83); Quadrado (*Conq.* 426) hi llegia *Loyan exarquia* entenen «fuentes de levante», var. quasi igual a la (1): també «de levante», però no és plural sinó el diminutiu.

3) En el terme de Sencelles, que és 7 k. cap al Sud d'Inca, trobo un veïnat *Laià*, pron. *læi* (XL, 117.4) de 18 hab. a 2 k. del poble (*N.I.G.E*) (Masc. 18H10), i *Leyá* en el mapa Despuig: deu haver pres nom de la *Bassa de Leià*, que és allò que els meus inf. hi posaven (n'hi ha més d'una); ja figura escrita «B. de *Leà*» en un vell pla de c. 1864 que m'hi ensenyaren.

Com que són llocs tan propers a Inca, és ben possible que siguin a les parts limítrofes entre els dos termes, i pot ser que tot sigui prolongament d'un mateix topònim d'un paratge extens; admetent que aquest sigui contracció abreujada d'un *al-ʿuayān al-ḡarbīa* 'la fonteta de ponent o de garbí', oposat a aquell *ešarqīa* (2). Caldria admetre només que a Mallorca aquest diminutiu havia desplaçat l'accentuació, desplaçament facilitat per la combinació amb l'adj. *exarquia* o *algarbia*, que el tornava proclític, i l'accent passa sovint a *-an* en vulgar.

També hi pogué ajudar la influència del plural de 'ain, que és 'ayūn o 'uyūn. De fet, en el *Rept.* hi ha també una «alcheria *Layon*» en el mateix terme d'Inca (p. 81), la que Quadrado (p. 451) troba anomenada Alcheria *Loyan Algarbia*, i en aquest cas sí que és el plural del nom aràbic de la font.

4) Aquest plural ha deixat prole nombrosa en totes les terres meridionals del nostre domini. Fem memòria d'*Alió*, poble del Cp.Tarr.; del cpt. *Massalió* <*manzl al-ʿuyūn*; riu *Monlleó*, o *Montlleó* en el Maestrat (<*mā-l-ʿuyūn* 'l'aigua de les fonts'). En fi tot un reguitzell de noms on l'art. àrab *al-* apareix canviat pel català *el*: *El Leó*, sengles pdes. en els termes de Sumacàrcer (XXXI, 138 ss.), Vallés (XXXII, 34ss.) i Guardamar (XXXVI, 240ss.); *El Leon*, extens paratge del te. d'Agost (XXXVI, 56.4, 51.11; *IGC* '02 x'25), per on s'escampen les aigües de la gran Rambla de *La Sarsa*, vora el *Derramador*. En fi, *El Lleó* d'Elx (XXXVI 138.14).

Lòl·lio, V. *Lullén*

LORD, *LLORDÀ*, *LORDAT* i altres noms connexos

LORD, muntanya, monestir, i comarcada o vall